

Številka: 007-27/2025/1

Datum: 30. 6. 2025

Državni zbor RS

Šubičeva ulica 4

1000 Ljubljana

gp@dz-rs.si

Državni svet RS

Šubičeva ulica 4

1000 Ljubljana

gp@ds-rs.si

ZADEVA: PRIPOMBE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VRTCIH (2179-IX)

Spoštovani,

Združenje občin Slovenije (v nadaljevanju: ZOS) vam posreduje pripombe na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih (v nadaljevanju: Zakon).

Uvodoma predlagamo, zaračunavanje stroškov staršem, ki ne sporočajo odsotnosti otroka ne glede na njihovo pravico do oprostitev plačevanja vrtca.

Obrazložitev:

V vrtcu je veliko otrok (drugi ali tretji otrok) oproščenih plačila vrtca. Opažamo, da starši, ki imajo vrtec brezplačen, velikokrat ne upoštevajo pravil in dogovorov vrtca, (sporočanje odsotnosti otroka npr. počitnice, bolezni, itd.). Vse to posledično vpliva na organizacijo dela, na nabavo živil, na pripravo obrokov in prisotnost strokovnih delavcev na delovnem mestu (predvsem v času počitnic zaradi koriščenja dopustov).

Zato predlagamo, da občina kot ustanoviteljica sprejme ustrezne sklepe (akt), ki bodo omogočali, da se tudi staršem, ki imajo vrtec brezplačen, v takšnih primerih zaračunajo stroški.

Nadalje opozarjamo, da naj stroškov v breme občin ne bi bili delež svetovalnega dela, vzgojitelja za zgodnjo obravnavo otrok v vrtcu, spremljevalci otrok s posebnimi potrebami, romski pomočniki, logopedi, priprava dietne prehrane za otroke z

zdravniškimi potrdili. Zato izpostavljamo, da naj se občinam v te namene zagotovijo dodatna sredstva.

Obrazložitev:

V vrtcih vsako leto narašča število otrok s posebnimi potrebami. V veliko vrtcih nimajo svetovalnega dela, vzgojiteljev za zgodnjo obravnavo, problem pa so tudi spremljevalci otrok, ki jih občine dodatno financirajo. Težko je dobiti v vrtec tudi pomoč logopedov, ki so zaradi vse pogostejših govornih napak otrok nujno potrebni. Vse več otrok v vrtcih je z različnimi alergijami, otrokom je potrebno zagotoviti zaradi zdravniških potrdil dietno hrano, ki je dodaten finančni zalogaj za vrtce. Večje težave se pojavljajo v manjših vrtcih in v vrtcih pri OŠ.

1. člen

Predlagamo, da se spremeni besedilo novega tretjega odstavka v 10. členu na naslednji način: »(3) Če se število otrok na območju občine zmanjšuje, kar ima za posledico, da javni vrtec v skladu z normativi in standardi oblikuje manjše število oddelkov, kot v predhodnem letu, lahko občina koncesijo razpiše ali ne na podlagi prostega preudarka.«.

Obrazložitev:

V primeru zmanjševanja števila otrok na območju občine se mora občina sama odločiti ali bo razpisala koncesijo ali ne, na podlagi svojih zmožnosti ter organizacije predšolske vzgoje.

2. člen

Pričakujemo, da bo država krajše programe financira v celoti, ne glede na dejansko število v program vključenih otrok. Država naj obvezno pokrije vse zakonsko predpisane stroške odprtja programa, vključno s prostimi mesti. V skladu s tem naj se v 14.a členu ustrezno dopolni zadnji stavek.

Izpostavljamo anomalijo glede definicije krajšega programa, ki se pojavlja skozi celoten predlog Zakona, in sicer v predlogu je enkrat določeno za 5 let stare otroke (n.p.r. 14. b člen), drugič pa ob dopolnitvi 6. let (npr. v predlogu novega 20.g člena). Zato predlagamo, da se starost skozi celoten Zakon poenoti.

Opozarjamo, da bi bilo potrebno v drugi odstavek 14.b člena v delu, ki se glasi: »Pristojna služba občine v romskih naseljih izvaja vse aktivnosti za vključitev v vrtce...«, vključiti strokovno službo vrtca (vodjo vrtca in svetovalno delavko), ki ima znanje, informacije in so najboljši stik z vrtcem, v katerega bodo otroci morebitno vključeni in s katerim bodo starši sodelovali. Pristojna služba občine lahko zgolj priskrbi podatek za ta namen.

Poleg tega opozarjamo, da v prvem odstavku 14.b člena ni jasno, kako bo krajši program organizirala občina, če to počnejo vrtci prek razpisa na ministrstvu. Hkrati ni jasno, kakšna bo posledica, če starši svojih otrok ne bodo dali ob dopolnjeni starosti 5 let v vrtec. Kako bo CSD sploh lahko ukrepal, saj kakršnikoli postopki ter ukrepi na centrih za socialno delo trajajo dolgo in bodo otroci že vpisani v 1. razred še preden bo do ukrepov, ki bi vplivali na starše, da svoje otroke vpišejo v vrtec, sploh prišlo. Opozarjamo, da pravih sankcij ob kršitvi tega člena v praksi verjetno ne bo in tudi ne bo vzvoda, ki bi vplival na to, da bi starši svoje otroke res vpisali v vrtec.

Nadalje glede drugega odstavka novega 14.b člena ni jasno, na katero pristojno službo občine, ki bo izvajala vse aktivnosti, da starši vključijo predšolske otroke v vrtec, se nanaša zakon. Kakšno pravno podlago za izvajanje takih aktivnosti naj bi ta pristojna služba imela? Če gre za koordinatorja ali svetovalca zaposlenega na občini, le ta take pristojnosti nima, imajo pa jo centri za socialno delo. Potrebno je točno določiti za katero pristojno službo gre ter kakšne pristojnosti ima oziroma jih skladno z zahtevami tega člena zakona tudi določiti.

Glede obveznega vključevanja romskih otrok v vrtec eno leto pred vstopom v šolo opozarjamo, da bo ta določba za občine pomenila dodatne prostorske, kadrovske in finančne obremenitve. Zato menimo, da je nujno, da ministrstvo v sodelovanju z občinami poišče rešitve za ustrezno izvedbo tega ukrepa, vključno z zagotovitvijo potrebnih sredstev za širitev zmogljivosti vrtcev.

3. člen

Občine se nikakor ne strinjamo z ukinitvijo normativa +2, saj menimo, da se ga uporablja le v nujnih primerih, da se zagotovi vključenost vseh otrok in se bo uporaba le tega s trendom zmanjševanja števila otrok tudi naravno reguliral. Upoštevati je potrebno, da so situacije glede potreb po prostih mestih v javnih vrtcih različne po občinah, hkrati pa je v praksi zelo redka dejanska vključenost vseh vpisanih otrok v skupino v določenem dnevu. Uporaba normativa +2 mora ostati v pristojnosti občine in vrtca. Nikakor pa omejitev uporabe normativa ne more določati podzakonski akt ministrstva. Po sedaj znanih informacijah, da naj bi bile omejitve uporabe normativa tudi v primeru, kadar je v skupino vključenih več otrok s posebnimi potrebami in kadar vrtec ne zagotavlja dovolj prostorskih površin na otroka, nikakor nista ustrezni, saj je za obe situacije že predvideno zniževanje normativov oziroma zagotavljanje dodatnih strokovnih delavcev.

V praksi se lahko pojavi primer, ko načrtovan pravilnik lahko navede, da se število +2 ne more uporabiti, če je premajhna kvadratura igralne površine na otroka. Opozarjamo, da številni objekti delujejo v starejših zgradbah, kjer ni veliko možnosti za preureditev. Prav tako nekateri namenski vrtci ne dosegajo predpisane igralne površine. Zaradi druginje se stroški investicij višajo, kar znižuje investicijskih potencial

občin tudi za vrtce. Menimo, da je vsekakor boljša rešitev, da se zagotavlja nekoliko manjša igralna površina na otroka, kot pa da se zmanjšuje število vpisnih mest in s tem tudi viša cena programa vrtca. Oddelki za šolsko leto 2025/2026 so že načrtovani, postopek vpisa otrok za naslednje šolsko leto že poteka. Zato bo kakršnakoli sprememba za šolsko leto 2025/2026 prepozna.

Opozarjamo, da se v praksi potrebe med občinami zelo razlikujejo, zato predlagamo, da podzakonski akt čim manj omejuje pristojnost občin pri odločanju o možnosti fleksibilnega normativa v oddelkih vrtca.

5. člen

Obstoječe besedilo člena opredeljuje obvezno vključitev otroka v 240 urni program. Menimo, da bi se besedilo moralo nekoliko spremeniti, da bi bilo iz njega razvidno, da ga vključijo vsaj v 240 urni program ali v dnevni program. Strošek vrtca za otroka pa bi v celoti morala prav tako kriti država.

Obrazložitev:

Ni nujno, da vrtec izvaja krajši program v obsegu 240 ur, zato je potrebno zapisati, da se lahko otrok vključiti tudi v dnevni program ter da tudi v tem primeru strošek varstva otroka krije državni proračun.

6. člen

Doda naj se zapis, da so možne tudi spremembe zapisanega v letnem delovnem načrtu (v nadaljevanju: LDN) v primeru izjemnih nepredvidljivih okoliščinah.

Obrazložitev:

V LDN vrtcev so opisane organizacije dela oddelkov in enot v času šolskih počitnic. Iz izkušenj iz preteklih let pa lahko zaradi nepredvidenih okoliščin pride tudi do sprememb in se načrtovana organizacija v LDN ne more izvesti.

7. člen

Glede spremembe 21.b člena opozarjamo, da vrtec ne more sam določiti območje vrtca, površine in drugo – oziroma je potrebno soglasje ustanovitelja (na podlagi predloga vrtca z utemeljitvami). V kolikor organizacija nadzora ali kateri drugi ukrep prinaša dodatno finančno breme za ustanovitelja, je potrebno soglasje k le temu in ne zgolj sprejet hišni red, ki nalaga dolžnosti in ima finančne posledice.

8. člen

Predlagamo, da se občinam zagotovi sredstva za izplačilo nagrade in sredstev za malico za čas praktičnega usposabljanja tako za dijake kot tudi študente, ki so na obvezni praksi v vrtcu.

Doda naj se zagotavljanje sredstev za otroke s posebnimi potrebami, ki so vključeni v redne oddelke vrtca – spremljevalec, vzgojitelj za zgodnjo obravnavno, nižji normativ, dietna prehrana, itd.

Prav tako naj se preuči možnost uvedbe pomoči strokovnega delavca v vrtcih z visokim deležem priseljencev in financiranje te pomoči iz državnega proračuna.

Obrazložitev:

V vrtcih se močno povečuje število otrok s posebnimi potrebami, katerim je dodeljena dodatna strokovna pomoč (spremljevalec, znižan normativ, itd.). Povečujejo se tudi stroški, ki jih občina namenja za te storitve. V preteklosti je bilo na sestanku z MVI v zvezi s tem dogovorjeno, da bo MVI pripravilo smernice, ki jih še ni pripravilo.

V zadnjih letih se vrtci vse pogosteje srečujejo z izzivom vključevanja otrok priseljencev, katerih materni jezik ni slovenski. Jezikovne ovire, kulturne razlike ter prilagajanje na novo okolje lahko vplivajo na kakovost vključevanja teh otrok v predšolsko vzgojo ter na njihovo kasnejšo uspešnost v šolskem sistemu in družbi.

Podobno kot romski pomočnik, ki se je izkazal za izjemno učinkovito podporo pri vključevanju otrok romske skupnosti v izobraževalni sistem, bi tudi pomočnik za otroke priseljence igral ključno vlogo pri njihovem vključevanju in razvoju. Njegova naloga bi bila:

- zagotavljanje jezikovne podpore otrokom, ki še ne obvladajo slovenščine,
- pomoč pri premagovanju kulturnih in socialnih razlik,
- sodelovanje s strokovnimi delavci vrtca pri oblikovanju prilagojenih pristopov,
- povezovanje z družinami priseljencev ter olajšanje njihove integracije v lokalno skupnost.

Financiranje tovrstne pomoči iz državnega proračuna je nujno, saj bi sicer breme stroškov padlo na posamezne občine oziroma vrtce, kar bi lahko povzročilo neenak dostop do tovrstne podpore. Prav tako gre za širši družbeni interes, saj učinkovita integracija otrok priseljencev dolgoročno pripomore k boljši socialni koheziji, večji enakopravnosti ter uspešnejši vključitvi posameznikov v družbo in trg dela.

Zato predlagamo, da se sistemsko vzpostavi pomočnik za otroke priseljencev v vrtcih in zagotovi njegovo financiranje iz državnega proračuna, saj gre za ključno naložbo v prihodnost naše družbe in kakovost vzgojno-izobraževalnega sistema.

Hkrati opozarjamo, mora imeti občina, ki je dolžna zagotoviti organizacijo krajšega programa v obsegu 240 ur za otroke, ki niso vključeni v vrtec in prihajajo iz ranljivih skupin (npr. romskih naselij), zagotovljena tudi ustrezna sredstva za izvedbo tega programa.

Zato predlagamo, da se dopolni 8. člen predloga Zakona, in sicer tako, da se vključi nova alineja: »- sredstva za izvajanje krajših programov vrtcev v obsegu 240 ur letno in izvajanje nalog občinskega koordinatorja za vključevanje otrok iz ranljivih skupin, kadar je občina v skladu z zakonom zavezana k njihovi organizaciji;«.

Obrazložitev:

Občine bodo sicer obvezane organizirati krajše programe in financirati dodatne kadrovske (koordinator), materialne (prostori) in programske obveznosti, ne da bi za to prejele namensko sofinanciranje iz državnega proračuna. To lahko vodi v neenakosti pri dostopu do teh programov med posameznimi občinami ter v slabšo vključenost otrok iz ranljivih okolij.

9. člen

Opozarjamo, da ni jasno na kakšen način bo vrtec, ki ga obiskuje mlajši otrok obveščen, da je starejši otrok izpisan iz vrtca, ko gre za primere, ko sta otroka vključena v različna vrtca oziroma različna zavoda.

10. člen

Nadalje ni jasno, ali navedeno velja le za starše, ki so plačilo vrtca oproščeni, ali tudi za starše, ki jim je plačilo vrtca določeno z odločbo CSD.

11. člen

Predlagamo, da se v besedilo doda določba, da se financiranje zasebnemu vrtcu, tudi v okviru prehodnega obdobja, preneha v primeru, da izvajalec ne izpolnjuje pogojev iz zakonodaje oziroma ne ravna zakonito.

Obrazložitev:

V predlogu Zakona ni vgrajenih varovalk glede zakonitega delovanja zasebnika, kar bi moralo biti jasno določeno kot pogoj za upravičenost do javnih sredstev.

15. člen

Predlagamo, da se uvajanje vzgojitelja za zgodnjo obravnavo v vzgojni proces kot vse ostale stroške posebne obravnave otrok s posebnimi potrebami financira iz državnega proračuna.

Obrazložitev:

Občine se strinjamo z zagotavljanjem kakovostnega vzgojnega procesa za najmlajše in uvedbo potrebnih strokovnih sodelavcev za izvedbo le-tega. Opozarjamo pa, da je financiranje stroškov dela na bremenih občin, saj predstavlja pretežni del stroška oskrbnin. Predlagamo, da je uvedba novega strokovnega delovnega mesta financirana

iz državnih sredstev. V nasprotnem primeru želimo, da se višji stroški upoštevajo pri zvišanju povprečnine.

16. člen

Predlagamo, da se 46.b člen glasi: »Za potrebe izvajanja nalog občin na področju predšolske vzgoje, ki jih določajo zakoni in področni predpisi, občina ustanoviteljica javnega vrtca oziroma koncedentka oziroma financerka zasebnega vrtca vodi evidenco otrok, vključenih v vrtce.«.

Obrazložitev:

Občina kot financerka ima zavezo k financiranju, torej posledično tudi pridobitev podatkov za otroke, ki so vključeni v zasebni vrtec.

19. člen

Predlagamo, da se določbe 9. člena prično uporabljati s 1. 9. 2025 in ne s 1. 9. 2027.

Obrazložitev:

Predlagamo krajši čas uveljavitev 9. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih, saj tovrstni stroški nastajajo že sedaj, prav tako bodo občine takoj dobile nove naloge glede spodbujanja vstopanja ranljivih skupin v vrtec.

Robert Smrdelj
Predsednik Združenja občin Slovenije

Pripravila:
Teja Jančar
Svetovalka